

GAGYI BÍRÓ KATA

Szagrális jelek a keresztöltésekben

Csillagok a lelkünk tükrében

„...a saját kezetekkel dolgozzatok, ahogyan elrendeltük nektek.” /Pál első levele a Tesszaloniaiakhoz 4. intés csendes munkára/

- Őseink naponta kapcsolatban voltak a Nappal. (A Szkiták napimádók voltak, arany-gazdagságuk és mívességük a Nap földi tükre volt)
- Mindennapi kenyerünk, élelmünk nagymértékben függ a Nap ragyogásától, a Hold és csillagok járásától.
- A négy elem mértékletes jelenléte szükséges az életünkben. Minden munkának rendelt ideje van: vetés, aratás...
- Fölöttünk csak EGY uralkodik, mely nem más, mint az Egy Isten.
- A Nap fiai, Boldogasszonyunk leányai vagyunk.
- Életünk, sorsunk a csillagokban van megírva.
- Fényben születünk, az Ég küldöttjei vagyunk.
- Istentől kapunk mindent, minden fentről száll le ránk – a küldetés is, melyet kaptunk.
- Ez a küldetés fényként megvilágítja az elménket, beragyogja életünket. Isten nélkül nincs Élet. Ő mutatja az utat az igazság felé.
- A Sötétség, a Világosság, a jó és rossz, Élet és Halál, állandó harcban állnak.
- A varrottásokban is így van, a részek csak rész igazságok. Teljességükben a teljes igazságot tükrözik.
- A szagrális, szép, tiszta munkák megérintik mindenki szívét, lelkét, mert:

„...ezeknek a jelképeknek titkos mondanivalóit ismerte a magyar néphagyomány és éppen ezért maradta meg mind-mind változatlanul, hosszú évezredek alatt”. (Badiny Jós Ferenc –

A Káld Pártus hagyomány és a magyarok Jézus vallása)

Minden szép és jó, melyet megalkottak – ez Őstudás eleinket dicséri.

A világ nagy változásban van, felgyorsult minden, de itt a Kárpát hazában sokszor úgy érezzük, mintha egyes helyeken, s bizonyos dolgok rendjében megállt volna az idő.

A szép Teremtés => Béke => Biztonság

Igen, mert itt egyszerűség, szeretet, boldogság és béke van. A szeretet törvényét kell érvényesíteni.

A világ alapritmusa a szeretet szívdobbanása:

- Istenhit }
- szeretet } Ez Jézus törvénye. A szeretet himnuszában zeng
- szerelem }

(Pál apostol)

Erre a rendre azt mondjuk - Csillagó tisztaság. Népdalaink is tükrözik ezt a csodálatos világot:

- Csillagok, csillagok szépen ragyogjatok!
- Összeveszett a Nap a Holddal
- Megyen már a Hajnalcsillag lefelé
- Csillagos ég, merre van a magyar hazám
- Sűrű csillag ritkán ragyog az égen
- Két szép csillag van az égen

Lehetne folytatni a végtelenségig, mint ahogy a szövést és varrást is, a magyar minta és népdalkincs is megszámlálhatatlan, mint csillagok az égen.

Ott van ez a törvény minden magyar házban, írottan, vagy tudatban. Egy siklódi falvédőn: 'Egyetértés szeretet, vezéreljen tégedet'

Személyes tapasztalatom támasztja ezt alá.

- Amikor varrtam, vagy gyűjtöttem a szép ősi mintákat, kapcsolatba kerültem az ősökkel, az Égiekkel és Istennel.
- Mindig frissen tartott, ébernek, erősebbnek éreztem magam.
- Jó cselekedetekre, szép munkákra kaptam ösztönzést
- Szükségünk van a szépre, jóra, a nemes emberi cselekedetekre. Széppé kell tegyük fénytűnköt, hogy ragyoghassunk; - tanultam meg Tibold Szabinától. Szépet kell teremteni, mert csak úgy lesz szép Isten Ország, melynek építői vagyunk.

Szagrális minták szöttesekben, varrottasokban

Hol vagy? Ó Magyarok tündöklő csillaga?

Kerestem a Csillagot, miközben feltekintettem a tiszta, kék égboltra.

A felkelő Napba imádkoztam, mert így tanítottak Őseim.

Felnéztem az Égre és letekintettem a Földre.

Mélységekbe és magasságokba kerültem. Ősi képek érintették meg szívemet és lelkemet...

- az égben (ott fent), lakik a Jóisten. Ott van a Mennyeknek Ország. 'Isten mindig figyel – hiszen mindenkor mindent lát, s vigyázzak itt a földön cselekedeteimre, hogy Istennek tetsző életet éljek. – Így tanították Szüleim. Ősképek kísérték. Közben rájöttem, hogy minden, mindennel összefügg; egységben van.

- fent: Isten szeretete és jósága – mely szent.

- lent: a földön a mi életünk zajlik, s ha a fenti rendet követjük, gyönyörűség lesz a földi életünk is.

Kérdeztem Őseimet – hol van? Melyik a Magyarok csillaga a sok közül?

Az Esthajnal csillagot (a Vénuszt) tekintették tájékozódási pontnak. Figyelték a Hold járását (28 nap), a csillagok állását. A Nap fiai, a Hold leányai vagyunk. Most értettem meg Dr. Gyárfás Ágnes szavait a regölségből:

„A Földnek egyik oldalán nagy szem égett, a másikon meg köd sötétlett.” Vagyis a világnak egyik oldalán süt a nap, míg a másik oldalán sötétedik, lemegy a Nap – éjszaka van. Azt regölsük időtlen idők óta:

*„Napot láttam én felkelni, sej regölok – regölok
Hódat láttam én lemenni, sej regölok – regölok
A kettő közt szarvast láttam, sej regölok – regölok
Egyik szarva a Napban vót, sej regölok – regölok
Másik szarva a Hódban vót, sej regölok – regölok”*

Gyárfás Ágnes: Illa berek... 43.old.

Így váltakoznak a nappalok és az éjszák, soha meg nem állnak. A Nap, a Hold, a csillagok az égboltra vannak helyezve és meghatározzák a mi földi életünk rendjét, tanultam meg Édesanyámtól.

- A MAG a csillagok járásában újjászületik
- A búzaszemben Isten képe van – ez a mi életünk táplálója, a mindennapi kenyérünk; ha nincs jelen kellő mértékben a négy elem (föld, víz, levegő, fény), nekünk nem lesz kenyérünk – semmi sem lesz... Függünk az Égi hatalmasságtól.
- Tulajdonképpen ez a mi létünk, az örök körforgásban. A csillagok járásában, az évszakok váltakozásában rendelt ideje van a vetésnek, az aratásnak.

Az Úr imádsága is ezt mondja nekünk.

Ez élet – Igazság, Szeretet, Jóság. Benne Isten állása van, mely bőség és gazdagság. Közben munkát ad – életet ad; megvilágítja az elmét.

Minden jó fentről jön le. Az Ég küldöttjei vagyunk. Fölöttünk csak Isten törvénye uralkodhat. Lelkünkbe isteni üzenetek vannak bevésvé, Istentől mindannyian küldetést kapunk.

Itt a földi életben gyakoroljuk a Szeretet törvényét, ezért életünk nem lehet más, mint munkálkodás és szüntelen hálaadó imádság. Ezt az utat én a székely szöttesekben, varrotasokban, a szakrális mintakincsben találtam meg. Székelyudvarhely környékén (Udvarhely vármegye) gyűjtött minták ősi mezopotámiai forrásokhoz vezethetők vissza. A szép mértani szerkezetű minták síkban vannak ábrázolva. Az asszonyok lelkiségét tükrözik.

„Lélek az mi életet ad,
S a lélek magad valál”

„Az Úr Isten fénylik fölöttünk örökké” /Jelenések könyve 22:3/

Már hogyan fénylene? Ha feltekintünk az éjszakai égboltra, fények sziporkáznak vissza ránk.

„Aki parancsolataimat ismeri és megtartja azokat, szeret engem; Aki pedig szeret engem, azt az Atyám is szeretni fogja.” /János 14:21/

Ez a Szeretet törvény az, mely a keresztyéneket elkülöníti más vallásoktól. Semmilyen más vallás, csak az Új Testamentum foglalja magába a Szeretetet. Ez a szeretet vallás ősidők óta, már Jézus születése előtt is a mi útmutatónk volt. A szeretet az, melynek szakralitása felfénylik a Magyar Nép lelkében és rávarázsolódik ősi kultúrájának minden alkotására.

Szakrális minták:

Szabó Botár Erzsébet – Gagyai Bíró Katalin:
Lövétei szedettek (Csíkszereda 1977)

Kiemelten:

40. sz, 44. sz, 54. sz, 8. sz, 7. sz, 55. sz. minták

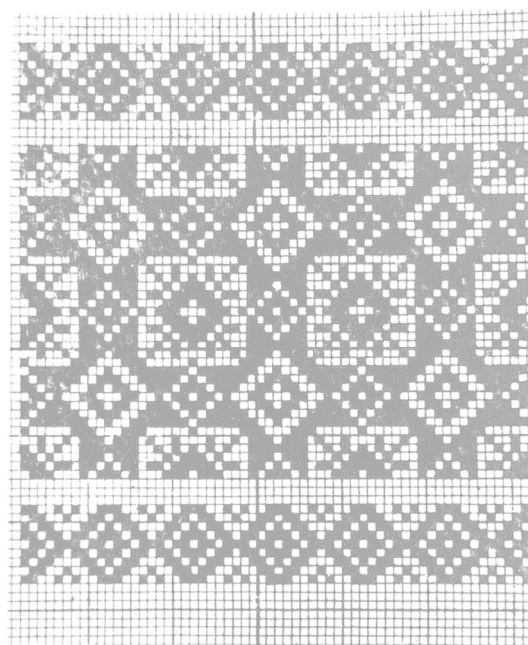
Gagyai Bíró Katalin: Székelykeresztúr és vidékének keresztzemesei

Szakrális jelek a keresztöltésekben

A minták olyanok, mint, mint a tükör, melyben láthatom eleink érzés és gondolatvilágát. – Ez Őstudás, Isten tükre.

Lövétei szedettek c. mintagyűjteményből:

40.sz. minta: 'sűrű csillagos ég'

40. MOTIVE CU STELE
CSILLAGOS

- Nyolc ágú csillagok egymásba vannak 'építkezve'; oszlopot alkotnak. Csillagása erős, sötét és világos részek a mintában szikrázást sugároznak.

- Az első sorban 3 egyenőszárú kereszt mutatja az időmúlását (középpontján forgatható).

- A négyzetben kiviláglik a négy égtáj felé mutató rombuszba zárt kereszt. Ősi szerkezet /tér-idő egység, a rombusz az teremtői anyajog megjelenítése/

Szent jelek:

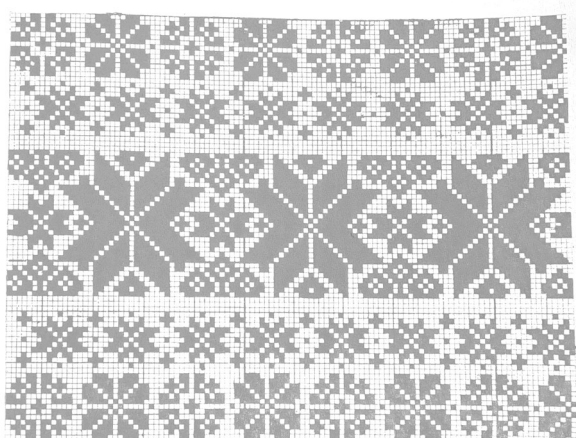
+ tér

x idő

Mesterke:

Egymásba ölelkező magvak (három szem öltés)

44. sz. minta: *Nagycsillagos (Napkorong)*

44. DETALIU CU MOTIVE DE STELE
NAGYCSILLAGOS

- A fő mintáról kapta az elnevezést. Középen nyolc ágú Égitest – ez a Napkorong, melynek jobb és bal oldalán egyenlőszárú kereszt van. (A világ két oldalára utal.) Szakrális térben – Isten Igéje szerint kell élni mindenütt.

- Középen a kis csillagok a négy égtáj felé utat mutatnak.

- Alattuk három szentes (csokor) rózsa, együtt: 3=1

Mesterke:

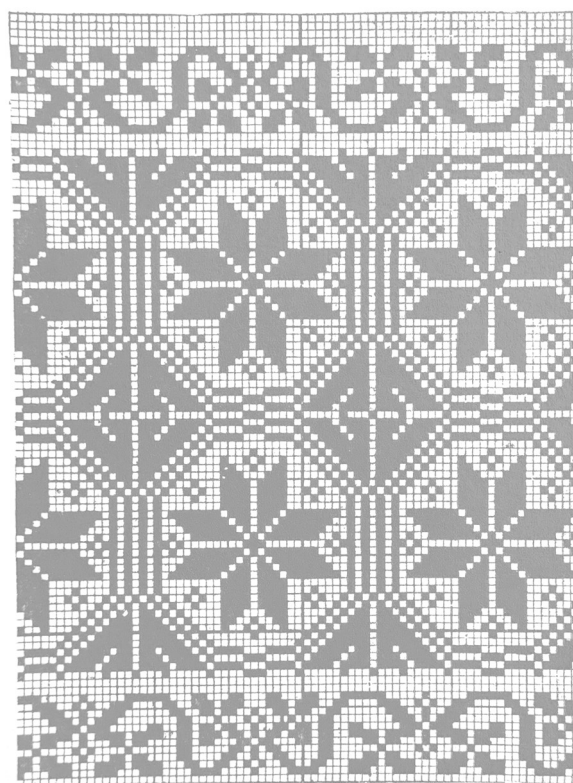
Főnt az van, ami lent.

- 1. sor – kis csillagok, magvak (egyenlő szárú kereszt), a négy égtáj felé hullanak

- 2. sor – kétféle rózsa, a rózsákban középen kereszt, kis magvak a virágból

- Őstudás = Ustu: Mag népe a Magyar

54.sz. minta:

54. DETALIU CU MOTIVE ROTUNDE
TÁNYEROS

- A főrészt – tükrös, melyben látható a nyolc-ágú csillag ragyogása, tiszta égbolton.

- Egyenlőszárú keresztből indul, melyen forogatható. Oszlopok zárják, tartják erősen.

- A szakrális térben hármasság lépésről lépésre járhatunk fel, s alá, átmehetünk egyik részből a másikba, de a sűrű, tömött rész megfog – ott lehet ragadni, mint a megoldatlan gondolatokban, de mégis ad kis utacsokot a kitaláláshoz. – Figyelni kell a tanításokra, az Isten Igéje szerint való életre. Kérdezni kell a régi ösvények felől – melyik a helyes út? Azon kell járni, irányít minket a mintában rejlő szent tisztaság.

„Én vagyok az Út, az Igazság, az Élet,
Aki énbennem hisz, ha meghal is él az.”

Ebben a mintában a mi eredendő isteni hármasságot látom:

APA, ANYA, GYERMEK

Figyelmeztet minket – 'Semmi sem téveszthet meg! Legjobb a Teremtő megadott rendjének követése.'

8.sz. minta: NAP /Termékenység/ Anyaság

- Az égbolton nappal világítóégitesteket látunk a tükörben
- Mérnöki pontossággal megszerkesztett Nap 8 sugara látható
- Sugarai pozitív energiával töltenek fel
- Fényteste nagy és vakítóan világít
- Középen ott van a MAGház, az ANYA nyolcágú jelének elágazó központjaként. Ez a látó szemet is leírja, míg a sugarak a világ 4 égtája felé sugároznak.
- A Nap tükrében minden látható, „Isten szeme mindent lát”
- Oszlopai erősek, minden irányban átszövik a mintát az Örökkévalóság bizonyítására.
- A középső magház körüli pici minták a megtermékenyült élet, azok körül szinte izeg – mozog az embrió állapota a Mindenségnek. Majd megszületik a már felismerhető forma, tulipán is, gránátalma is, mindenképpen Anya, termékeny Nemzet állandó újjászületése. Egy-egy minden égtáj felé induljon, ahogy Isten

mondta a képére megteremtett embereknek: „Nektek adom a Földet, népesedjetek, szaporodjatok és viseljétek gondját”

- A világ minden sarkában ott van a MAG – a MAG NÉPÉRE van bízva az Élet maga.

- A Nap fénytete meghatározza az életünket itt a Földön. A TULIPÁN NÉPÉRE VAN BÍZVA AZ ÉLET, A FOLYTATÓLAGOSSÁG. ISTENHEZ VEZET MINDEN ÚT. MEG KELL TALÁLNUK AZT AZ UTAT, MELY KÜLDETÉSÜNK MEGVALÓSÍTÁSA, AMI A SAJÁT ÉS NÉPÜNK ISTENHEZ VEZETŐ UTJA. – RÁ KELL LÉPNÜNK ÉS EZEN KELL JÁRNUNK. – AZ IGAZAK FÉNYLENEK, MINT A CSILLAGOK.

- A NAP kazettát vízcsobogás szegélyezi. Hármás lépcsőzet alkotja ezt a védelmet.

- A minta-egységben megtaláljuk a tűz – víz elemek egyensúlyát, mely a végtelenségben Isten Világossága, melyben nincsen semmi sötétség, csak önmaga újraalkotása.

- A mintában kihangsúlyozódik az ANYA szerepe. A nyolcas szám Boldogasszony száma.

- Jézus szám is, hiszen Isten 7 nap alatt teremtette a világot, s Jézus feltámadásával új, nyolcadik napot adott az emberiségnek, melyen példájára a Szeretet törvénye szerint átléphetünk az örökkévalóságba.

- A vízszintes nyolcas az örökkévalóság jele.

Gagyí Bíró Katalin: Székelykeresztúr és vidéke keresztzemesei

- Tisztaság és ragyogás

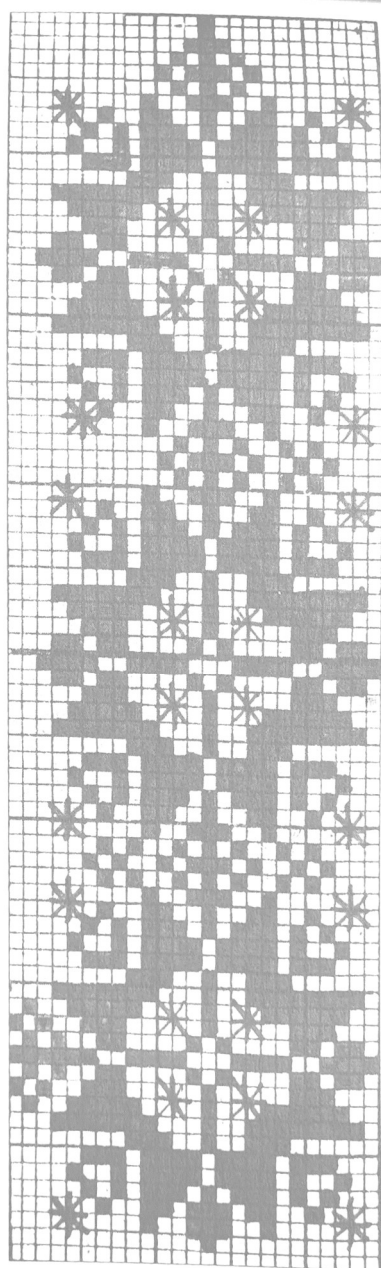
- A négy égtáj felé fényességet sugároz. Megjelennek a tér/idő keresztjek (+ x)

- le-fel öltések szikrázást adnak a keresztzsemes varrottasoknak. (négy öltés belül, négy kívül)

- Az üresen maradt kockák (részek) által lélegzik a minta, ezek a 'lélekhajtók', melyek szintén forgathatók.

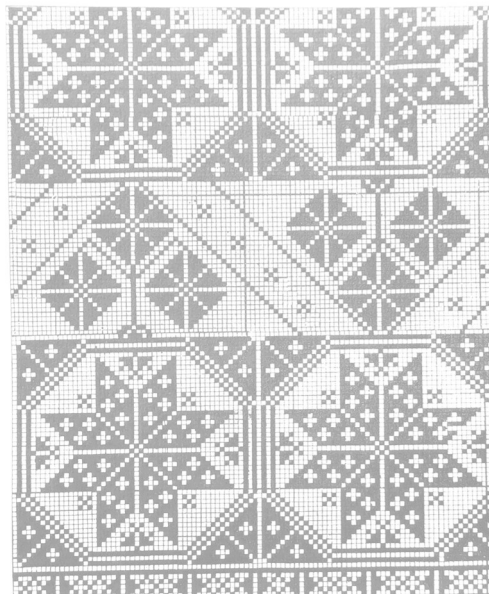
- Az égboltra ráhelyezett csillagok szakrális térben vannak elrendezve, mértani pontossággal (síkban ábrázolva).

1.sz. minta: **Három csillag**

MERTIANI SZERKEZETU MINTAK

7. sz. minta: **Csillagok, csillagok**

- Az oszlopok talpazatánál 4 háromszögben, 4 egyenlőszárú kereszt világlik ki.

- Ziggurátok (lépcsők) mutatják a felfelé, avagy lefelé vezető utat. Mind négy oldalról ugyan az veszi körül a csillagot, pontos kazetát alkotva.

- Ez a Menny kárpitja.

- A csillagok szikráznak a fénytől, áthat rá az ősi keresztény számmisztikai jelkép-rendszer: **32 kereszt: Jézus földi útja; 3 szem = 1, Egy Isten.**

- A csillag négy irányba szórja csillag-magvait.

- Középen virágok nyílnak: három székfű egy csokorban 3 = 1 Egy az Isten. Kiinduló pontja egy mag, mely szárba szökken.

- Rézsútos térben 4 kis csillag – ez a csillagút, mely az örökkévalóságban halad, s szikrázó fényével vigyáz a tisztaságra. Ez az út a szoros egyetértésben való élet.

Mesterke:

- Óskeresztény gyökerek – ősi tudás
- A csillagokat keressük, de a csillagok is keresnek bennünket.

*****

Szeretném ezt a tanulmányt kedves barátnőm és mesterem Dr. Gyárfás Ágnes üzenetével bezárni. Ha valaki átérezte és megértette a magyar népi művészet szakralitását, az ő volt.

„Nem virágot ábrázoltak, hanem virágokban ábrázolták a Teremtés minden mozzanatát – ettől szakrális – ezért hívjuk virágnyelvnek a magyar mintavilág beszédét...”

Dr. Gyárfás Ágnes

Irodalomjegyzék:

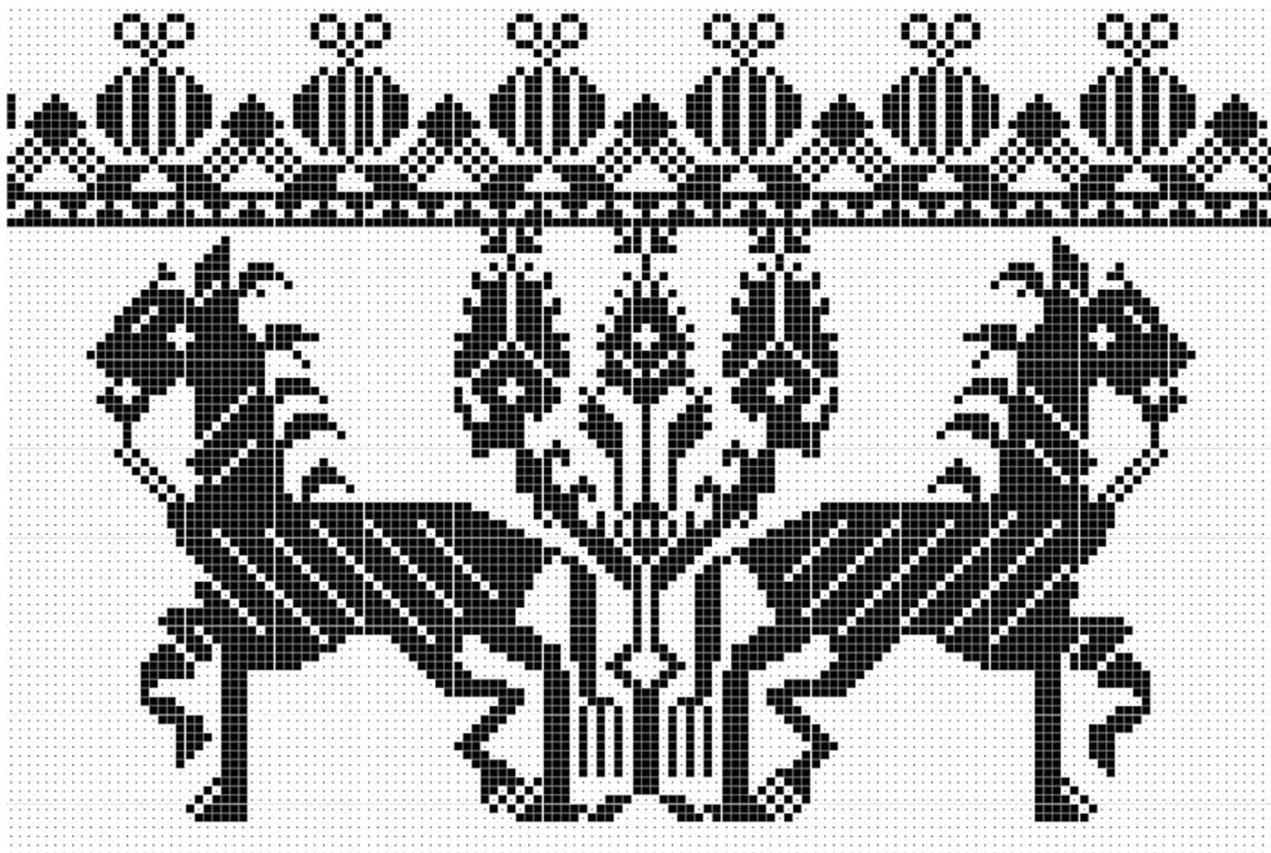
Szabó Portár Erzsébet, Gagyí Bíró Katalin: Lovétei szedetttesek (Csíkszereda, 1997)

Gagyí Bíró Katalin: Székelykeresztúr és vidéke keresztzemesei (Székelyudvarhely, 2001)

Gyárfás Ágnes: Kis Eredetlegenda - Szibil

Gyárfás Ágnes: Illa berek, nádak erek (MBE 2015)

Szent Biblia, Károli Gáspár fordítása (Internet)

Gyergyói keresztzemes minta